

Hold

Clavius

2002.01.22. 19:40–20:10 UT, Colong.=
18°74–19°0, 70/900 refraktor, S: 6, T: 4

100x: Hatalmas, feltűnő alakzat, nyugati pereme a terminátoron, melynek belső része erősen teraszos, szikrázóan fehér, olyan, mint egy havas úton egy kocsinyom, egy helyen éles kanyarral. A kráterbelső nyugati része igen sötét, itt további kis krátercskék vannak a talajon, kissé ívelt alakban. A déli peremen lévő Rutherford a leglátványosabb kráter, árnyékának két széle a leghosszabb, belsejét félig borítja árnyék. Az ÉK-i falon ülő Porter teljes egészében árnyékban van, csak az ÉNy-i pereme fénylik kicsit. Közvetlenül mellette egy rombusz alakú „üreg” látható. Érdekes és szép látványt nyújtanak még a krátertől észak felé sugáran kiinduló hegyvonulatok. (*Boleska Gábor*)

Észlelő	Észl.	Műszer
Boleska Gábor (Budapest)	2	7 L
Busa Sándor (Harkakötöny)	3	10,2 L
Csörgits Gábor (Budapest)	3	15 T
Drávecz László (Nagykónyi)	1	13,5 T
Görgei Zoltán (Tamási)	4	9 L
Jávorfai Tamás (Budapest)	1	15 C
Kiss Gábor (Salgótarján)	3	25 C
Kocsis Antal (Balatonkenese)	4	15,5 T
Megyes István (Budapest)	5	15,2 T
Nagy Zoltán Antal (Budapest)	1	15 C
Novák András (Veszprém)	5	15 T
Vingler Béla (Győrújfalú)	5	30 T
Völgyi Katalin (Budapest)	1	15 C

2001. november–2002. március között 13 megfigyelő 40 észlelést végzett.

Mercator

2002.01.23. 17:36–17:46 UT, Colong.= 27°83–27°92, 135/1000 reflektor, S: 7, T: 3

125x: Közepes méretű (47 km/1760 m), de feltűnő kráter, párjával, a Campanusszal együtt a Mare Nubium és a Palus Epidemiarum határán. Szabályos ellipszis az alakja a rálátás miatt. Belsejét kb. félig borítja homorú, ív alakú árnyék. A K-i és ÉNy-i falon a kisebb B és C krátercskék láthatók, utóbbi belsejét még jobban kitölti az árnyék. A krátertől délre lévő hegyvonulat nagy, sötét árnyékot vet nyugat felé. (*Drávecz László*)

Beer és Feuillée melletti kráteresor

2001.08.10. 04:00–04:10 UT, 280/2800 Schmidt–Cassegrain-reflektor, S: 5–6, T: 4

600x: A Mare Imbriumban, az Archimedes és a Timocharis között látható a két szabályos, kör alakú krátergödör: a Beer és a Feuillée. A Rüklatlasz szerint 10,2 és 9,5 km átmérőjűek, illetve 1650 és 1810 m mélyek, ami az átmérőhöz képest igen jelentős mélység. A Beer DK-i peremétől kiindulva, egy keletre tartó, apró kráterekből álló sorozatból csak a két legnagyobbat sikerült elkülöníteni. (*Dr. Pál Károly*)

2000.02.13. 18:04-18:27 UT, Colong.= 357°06–357°26, 110/806 reflektor, S: 6-7, T: 4

169x: Az Archimedes és a Timocharis közötti kisebb kráterpáros könnyen azonosítható. A délebbre elhelyezkedő Beer kissé nagyobb is, alakja szép szabályos, kissé tér el csak a körtől a rálátás miatt. Nagy részét árnyék fedi belsejének és egy jellegzetes kúp alakú árnyékot vet nyugat felé, melynek vége lekerekített. ÉNy-ra a kisebb Feuillée belsejét szintén 90%-ban árnyék fedi, érdekes, hogy nyugatra vetett árnyéka alig van. A Beertől délre jól látható a kb. 3–4 km-es dóm, jellegzetes megvilágításban, nyugati íve kissé szürkébb. Teljesen szabályos, kör alakú dóm, semmi több részletet nem vettem észre rajta. A dómtól dél felé egy széles, határozottan redő húzódik, kezdeti szakaszán ívelten. A Beer DK-i külső pereme mellől keletre enyhén ívelő kráter sor nyoma látszik csak, határozottan szürkébb tónusban, mint a környező medence, de maguk a krátercskéik nem. Az A jelű kráterecske is látható, részletek nélkül, valamint tőle keletre egy világosabb sáv húzódik a medencén át egészen az E krátercskéig. (Kocsis Antal)

1999.03.25. 20:20–20:37 UT, Colong.= 12°60–12°75, 90/1000 refraktor, S: 5, T: 4

200x: Szép látvány ez a kb. 10 km-es kráterekből álló páros a Mare Imbriumban. Mindkettő teljesen árnyékkal telt, részletet igazán nem mutatnak, bár a Beernek jóval nagyobb az árnyéka, mint a Feuillének. A Beertől délre fekszik egy dóm, mely ennél a megvilágítottságnál meglepően jól látszik. Alakja kerekded, tetején kaldera nem sejthető. A Beer kráter és a dóm között lévő híres kráterív ezzel a műszerrel és ennél a megvilágításnál csak egy sötétebb ívként látható. (Görgei Zoltán)

Brayley

1999.04.26. 19:35-20:00 UT, Colong.= 42°40–42°61, 90/1000 refraktor, S: 6–7, T: 3

200x: Az észlelés elsődleges célja a Brayley-rianás lett volna, de sajnos iszonyatos erőfeszítések ellenére sem adja meg magát ez az alakzat. A Brayley kisméretű kráter, alakja a perspektivikus torzítás miatt elliptikus, belseje árnyékkal telt. Jól látszik a külső, keleti kráterfalra települt „masszívum”. A krátertől ÉK-re egy egyedülálló hegy magasodik a táj fölé. A hegy és a kráter között be-bevillan egy vékonyka sötét csík, amely a rajzon is látható, de ez nem lehet a rianás, mivel az még északabbra húzódik a Mondatlas szerint. (Görgei Zoltán)

Petavius

1999.03.04. 20:30-21:07 UT, Colong.= 116°69-116°99, 90/1000 refraktor, S: 5-6, T: 3-4

200x: Káprázatos látvány a terminátoron tartózkodó hatalmas romkráter. Érdekes, hogy ennél a megvilágítottságnál nem igazán feltűnő a kráter fenekén húzódó rianás. Központi csúcsa összetett, nagyméretű, széles árnyéka a keleti falig ér. A kráter alján rengeteg részlet látszik, többek között az apró méretű A jelű. A Petaviushoz ÉNy-ról települt rá a negyed akkora Wrottesley. Könnyen látható központi csúcsával és 50%-os megvilágítottságával megkapó látványt nyújt. (Görgei Zoltán)

KOCSIS ANTAL